

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum : 13 januari 2015

Voorstel van : college van burgemeester en wethouders

Onderwerp : Inzetten op een pilot-omgevingsplan in plaats van een bestemmingsplan voor het buitengebied

---

Samenvatting

Het college heeft de raad de kadernota voor het buitengebied voorgelegd. Ook de uitgangspunten voor het plan-MER zijn aan uw raad voorgelegd. Hiermee wordt invulling gegeven aan enkele vraagstukken die in het buitengebied spelen. Het bestemmingsplan wordt geactualiseerd. Echter, niet alle actuele beleidsthema's, zoals verwoord in de notitie "*Naar een verantwoorde veehouderij in Boekel*" en ook Vitaal Buitengebied Boekel, worden hiermee optimaal ingevuld. Met name de aspecten gezondheid, landschap en deregulering en het Boekels model blijven vragen om een beter passend instrument.

Het college heeft hiervoor nader onderzoek uitgevoerd en is tot een alternatief voorstel gekomen. De gemeente kan onder de Crisis- en Herstelwet een pilot gaan voeren, vooruitlopend op de Omgevingswet die in 2018 in werking moet treden. De gemeente gaat een pilot-omgevingsplan opstellen in plaats van een bestemmingsplan voor het buitengebied.

Voorgesteld besluit:

De gemeenteraad stemt in met het opstarten van een pilot-omgevingsplan ter vervanging van het beoogde bestemmingsplan Buitengebied 2016, uitgaande van opname in het omgevingsplan van de thematische modules zoals vernoemd in het kader op pagina 4 van dit voorstel.

Inleiding/probleemstelling

Afgelopen maanden is er gewerkt aan het opstarten van het proces om te komen tot een nieuw bestemmingsplan Buitengebied 2016. In juli 2014 is hiervoor een projectplan en plan van aanpak door ons college vastgesteld. In september 2014 hebben wij een bureau in de hand genomen om het plan op te stellen en is de projectgroep begonnen met de inventarisatie en de overleggen met de raads werkgroep en klankbordgroep.

Op de achtergrond spelen er enkele belangrijke discussies in het buitengebied: Hoe om te gaan met de leefbaarheid en de economische draagkracht? Wat moeten we doen met de veehouderij? Welke instrumenten kunnen daarvoor gebruiken? Wat moeten we met urgentiegebieden? Hoe houden we de agrarische sector ook voor de toekomst behouden? Hiervoor hebben wij u onlangs de notitie "*Naar een verantwoorde veehouderij in Boekel*" voorgelegd: de knoppendoos met ons voorstel voor knoppen waaraan we gaan draaien.

Uit de raads werkgroep is nadrukkelijk naar voren gekomen dat gezondheid van groot belang wordt geacht. Door iedereen! Wij onderschrijven dit. De stuurgroep is gevraagd om daar iets mee te doen. Dat is gedaan en heeft geleid tot het alternatief om een pilot-omgevingsplan op te stellen in plaats van een bestemmingsplan voor het buitengebied. Wij zijn van mening dat we dit alleen kunnen doen als de organisatie én het bevoegde bestuur, de gemeenteraad, hier in meegaan.

Relatie met eerdere besluitvorming

- Structuurvisie Boekel, 2011;
- Beleidsvisie “*Vitaal buitengebied Boekel*”, 2013;
- Notitie “*Naar een verantwoorde veehouderij in Boekel*”, 2014;
- Kadernota voor het bestemmingsplan Buitengebied 2016;
- Notitie “*Reikwijdte en Detailniveau plan-MER*” voor het bestemmingsplan Buitengebied 2016;

Beoogd resultaat

Wij vragen de raad om medewerking en mogelijk extra investering voor het omzetten van het beoogde bestemmingsplan Buitengebied 2016 naar een pilot-omgevingsplan voor datzelfde buitengebied. Met uw ondersteuning hiervoor kunnen wij als college een instrument vorm gaan geven dat – in onze ogen – beter aansluit bij de actuele problemen en wensen ten aanzien van ons buitengebied. Op basis van uw besluit zullen wij bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) hiervoor een pilot status aanvragen in het kader van de Crisis- en Herstelwet. Indien nodig zullen wij uw raad verder in het proces een aanvullende krediet vragen bovenop het bestaande krediet van € 150.000 voor het bestemmingsplan.

Keuzemogelijkheden

Uw raad ligt de volgende keuze voor:

1. Een traditioneel bestemmingsplan maken, of
2. Een pilot-omgevingsplan maken.

U kunt er voor kiezen om gewoon een bestemmingsplan op te stellen. Hiermee vermijden we enkele onzekerheden: het proces, de (juridische) houdbaarheid van zo'n pilot-omgevingsplan en de inhoudelijke uitwerking van het plan. Het traditionele plan geeft echter geen bevredigend of passend antwoord op enkele actuele vraagstukken. Wel is bij het traditionele plan duidelijk wat we wel en niet kunnen regelen of sturen. En hoe zo'n proces en procedure verloopt.

Vanaf 2018 zal het omgevingsplan echter toch z'n intrede doen. Het bestemmingsplan is dan 1 jaar oud en zal met een druk op de knop tot “*omgevingsplan*” worden omgezet door de wetgever. Wat voor gevolgen dat heeft is nog niet helder. Er zal in ieder geval een overgangstermijn gaan gelden, dat gemeenten bestemmingsplannen moeten hebben omgezet naar omgevingsplannen, conform de nieuwe Omgevingswet. In de concept wettekst is 5 jaar genoemd. De looptijd van een traditioneel plan zal dan dus maximaal 6 jaar zijn. Daarna moet er een omgevingsplan worden gemaakt met alle aspecten voor de leefomgeving daarin opgenomen.

De kosten voor een pilot-omgevingsplan zijn nu wat hoger dan bij een traditioneel plan. Deze zullen echter binnen enkele jaren toch gemaakt worden. Omdat de looptijd van het omgevingsplan eigenlijk onbepaald is en aanpassingen per module en veel regelmatigere plaats kunnen vinden, kun je een traditioneel plan ook zien als een extra tussentijdse kostenpost. De investering in het omgevingsplan wordt alleen maar uitgesteld.

Argumenten

1. Aanleiding

Bij de voorbereidingen van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied is gebleken dat er enkele actuele onderwerpen moeilijk zijn te regelen in het bestemmingsplan of andere regelgeving. Er is echter wel behoefte om daar iets mee te doen. Concreet gaat het om het bewaken van de (volks) gezondheid, maar ook het (blijven) bieden van mogelijkheden aan de veehouderij. Daarnaast is er een algemene behoefte in Boekel om zaken te (laten) regelen door die partijen dat ook goed

kunnen: het Boekels model. De gemeente regisseert en stuurt. De burger regelt zelf wat hij ook goed kan regelen.

2. Omgevingswet en -plan

Wij hebben hiervoor mogelijk een (nieuw) instrument gevonden dat in onze ogen tegemoet kan komen aan enkele (Boekelse) behoeften: het omgevingsplan. In 2018 moet de Omgevingswet in werking treden. Deze wet is in de maak en ligt momenteel bij de Tweede Kamer. De concept wetteksten zijn gereed en besproken met betrokken partijen. In de Omgevingswet komen alle wetten en regels met betrekking op de fysieke leefomgeving bij elkaar. Van de Wet ruimtelijke ordening tot aan de fysieke aspecten uit de APV.

Het omgevingsplan komt ter vervanging van onder andere het bestemmingsplan. Hierin moet de integrale benadering en toetsing van plannen beter worden verankerd. Het beoogt ook regels af te schaffen en meer beleidsvrijheid voor gemeenten te creëren. Gemeenten kunnen straks niet alleen toetsen op kwantitatieve normen, maar ook kwalitatieve. Er moet meer flexibiliteit komen, zonder de rechtszekerheid aan te tasten.

In bijlage 3 is opgenomen wat er in een omgevingsplan uiteindelijk allemaal zou moeten worden opgenomen.

3. Pilot

Via de Crisis- en Herstelwet (verder Chw) kan een gemeente experimenteren met het omgevingsplan. Formeel spreek je in dat geval van een **“bestemmingsplan met verbrede reikwijdte”**. Voor het gemak spreken we hier van een (pilot-)omgevingsplan. Bij zo'n pilot worden die wetten en regels die de gemeente in het pilot-omgevingsplan wil regelen (gedeeltelijk) uitgezet via de Chw. De gemeente bepaalt zelf in de pilot welke dat zijn. Het ministerie van I&M regelt dat verder. Het is geen voorwaarde om alle relevante aspecten voor de fysieke leefomgeving in een pilot op te nemen. In een vooroverleg met I&M is ambtelijk aangegeven dat zij erg geïnteresseerd zijn in een buitengebiedplan. Hiervoor zijn nog geen uitgewerkte pilots. De pilot moet voor 1 maart 2015 aangemeld worden bij I&M om eind 2015 in werking te kunnen gaan. Jaarlijks worden er twee rondes voor aanmelding gehouden.

4. Dynamische doorontwikkeling van het omgevingsplan

Het strekt te ver om op dit moment een volwaardig omgevingsplan op te gaan stellen met alle relevante aspecten voor de leefomgeving daarin opgenomen. Enkele gemeenten zijn dat aan het voorbereiden en stranden in de enorme hoeveelheid regels en het herschrijven ervan. In onze ogen ligt de meerwaarde van een pilot juist ook in het kunnen leren en oefenen met het instrument en het door de tijd heen kunnen opnemen van nieuwe thematische modules. Veel meer dan het bestemmingsplan kan het omgevingsplan zich met de tijd doorontwikkelen, zonder dat het hele plan op de schop hoeft en juridische procedures openstaan.

5. Uitdagingen

Er liggen ons enkele uitdagingen voor om in het omgevingsplan te regelen. Gaandeweg het proces zal hier meer duidelijkheid over komen. De volgende vraagstukken blijven op dit moment nog (gedeeltelijk) onbeantwoord:

- Deregulering vs flexibiliteit: Hoe ver gaan we met beide? Geef je alle bevoegdheden zonder afweging weg, of wil je strakke controle. Het omgevingsplan biedt hier meer opties voor doordat er *“ja, mits...”* voorwaarden en toetsing op kwalitatieve normen mogelijk worden. Dat is in het traditionele bestemmingsplan niet mogelijk.
- Modules: Welke aspecten willen we opnemen in de pilot? Hoe uitputtend moet of wil je daarin zijn. Wij doen hier een eerste voorstel voor onder het kopje 6 Modules.
- Organisatie: Indien je kiest voor een pilot-omgevingsplan, zal de organisatie hier ook in mee moeten. Dit moet sowieso na de invoering van de Omgevingswet, maar de termijn waarop komt wel dichterbij. Hier moet de organisatie zich op voorbereiden. In eerste instantie gaat het om trainingen, werkprocessen, vormgeving van sjablonen, documenten en besluiten en wellicht ook functieveranderingen af te stemmen op de Omgevingswet.

- Delegatie:** bestuurlijk is het vraagstuk in hoeverre de raad bevoegdheden wil delegeren en in hoeverre het college zake ambtshalve wil laten regelen. Dit zal afhankelijk zijn van de mee te nemen aspecten en uiteindelijke formulering van regels.

6. Modules

De belangrijkste vraag bij de pilot is welke aspecten je in het pilot-omgevingsplan allemaal wilt meenemen. Hiervoor moet je modules uitwerken. Maar belangrijker is dat de betreffende wetten en regels die voor die aspecten normaal gelden (deels) uitgezet moeten worden via de Chw. Deze taak ligt weliswaar bij I&M, maar de gemeente moet aangeven wat ze geregeld wil hebben.

De meerwaarde van het omgevingsplan op dit moment zit in het kunnen maken van regels ten aanzien van de volgende concrete onderwerpen:

- A. Gewenste ontwikkelingen op grond van Vitaal Buitengebied Boekel;
- B. Betrekken van gezondheidsaspecten in de toetsing van plannen en vergunningen;
- C. Erfbeplantingsbeleid en landschappelijke inrichting;
- D. Monumenten, waardevolle bebouwing en archeologiebeleid;
- E. Evenementen;
- F. Verder delegeren van besluitvorming voor gewenste ontwikkeling;

Op dit moment stellen wij voor om ten minste de volgende aanvullende modules, dus naast die zaken die normaliter ook in een bestemmingsplan worden geregeld, op te nemen in een eventueel pilot-omgevingsplan:

- Beleidsregels voor:
  - o milieu
  - o gezondheid
  - o erfbeplanting en landschappelijke inrichting
  - o Vitaal Buitengebied Boekel
  - o Verantwoorde veehouderij
- Locatieontwikkelingsregels voor:
  - o functies
  - o bouwen
- Groen
- Evenementen
- Gemeentelijk monument en karakteristieke gebouwen
- Archeologie
- Omgevingsnormen voor:
  - o Geurhinder veehouderijen
  - o Fijn stof
- Delegatie

7. Vervolgproces

Indien uw raad besluit om mee te gaan in het opstellen van een pilot-omgevingsplan, dan zullen wij de volgende stappen gaan zetten. Hierbij merken wij nogmaals op dat de formele procedure dezelfde is als voor een traditioneel bestemmingsplan:

- Voorbereidingen en verder uitwerken omgevingsplan
  - o Aanvragen pilotstatus bij I&M
  - o Op te nemen modules bevestigen bij I&M
  - o Overleg met betrokken instanties (provincie, waterschap, I&M, etc)
- Voorontwerp-omgevingsplan
  - o Opstellen, inclusief concept plan-MER
  - o Besluitvorming B&W
  - o Informeren raad
  - o Burgerparticipatie en inspraak
  - o Vooroverleg met overleginstanties
- Vervolgprocedure
  - o Ontwerp omgevingsplan + plan-MER opstellen

- Chw: pilotstatus voor het plan moet in werking zijn!!!
- Besluitvorming B&W
- Informatie
- Zienswijzen
- Vaststellen omgevingsplan door raad

Financiële gevolgen en dekking

Voor een pilot-omgevingsplan in plaats van een traditioneel bestemmingsplan moeten nu extra kosten worden gemaakt. We gaan deels een nieuw wiel uitvinden. De kosten zijn op dit moment moeilijk inzichtelijk. Duidelijk is in ieder geval dat er extra tijd zal moeten worden besteed in:

1. (nieuwe) Juridische formulering van meer regels (doet Rho);
2. Meer voorbereiding en overleg voor het opstellen van het plan (alle betrokkenen);
3. Communicatie met diverse partijen (gemeente);
4. (digitale) Vormgeving van het plan (doet Rho).

1. Kostenstijging door extra werk

Door Rho is al aangegeven dat zij nauw betrokken zijn bij de Omgevingswet. Zij hebben ook een belang bij het kunnen opstellen en oefenen met de nieuwe systematiek. Rho biedt aan om een deel van de extra kosten en werkzaamheden voor eigen rekening te nemen. Hun inschatting is dat de totale projectkosten zo'n 20% zullen stijgen. In advieskosten en ambtelijke kosten. Omdat we als Boekel regio voert, zullen extra kosten voor Boekel vooral in advieskosten zitten.

Rho Adviseurs zal een deel van de extra uren en kosten voor eigen rekening nemen. Dit valt buiten de genoemde kosten en inzet. Het Ministerie van I&M ondersteunt in de vorm van kennis en expertise. Vooral op juridisch vlak. Dit valt ook buiten de genoemde kosten en inzet.

De kostenstijging zal dus ca € 30.000 bedragen ten opzichte van de projectkosten van € 150.000. Daarnaast komen er extra web-hosting bij ad € 5.000. Dit komt doordat een omgevingsplan niet op www.ruimtelijkeplannen.nl kan worden geplaatst en dus een aparte digitale omgeving moet krijgen. Dit geldt voor alle pilots die lopen. Mogelijk dat de leveranciers en I&M hierin nog een (tijdelijke) bijdrage leveren.

2. Uren

Voor het oorspronkelijke zijn 1.022 ambtelijke uren geraamd. Over de periode 2014-2017. Een stijging van 100-200 uur over de periode 2015-2017 is binnen de organisatie op te vangen. De looptijd van het project zal waarschijnlijk ook langer worden. Prioriteiten moeten wellicht in de tijd verschuiven.

3. Voorlopig geen aanvullend krediet

Voor Boekel betekent het omschakelen dus een stijging van de projectkosten naar € 185.000 en wat extra inzet in uren. Dit is een raming. Omdat het helemaal nieuw is, is er geen ervaring. Het gereserveerde krediet van € 150.000 is voorlopig voldoende om in ieder geval de eerste fasen door te komen. Indien noodzakelijk zullen wij uw raad aanvullend krediet vragen.

Risico's

Zie ook de financiële paragraaf.

1. Proces

Het is een nieuwe weg die ingeslagen wordt. Dit geeft onzekerheid bij alle betrokkenen. Hierover moet goed gecommuniceerd worden. Het proces is daarbij van belang om het draagvlak te behouden. Dit is niet volledig controleerbaar door de gemeente of de stuurgroep. Je bent hier afhankelijk van andere partijen en hun beleving.

2. Juridisch

Het Ministerie bepaalt welke wetten en regels buitenwerking gesteld worden. Formeel het Kabinet zelfs. Dit geeft enige onzekerheid of de gemeente bijvoorbeeld geurnormen kan gaan opnemen. Of bepaalde zaken al dan niet mag delegeren.

Het risico wordt beperkt door de terugvalopties die voor handen zijn. Deze zijn in de notitie benoemd. Afhankelijk van de fase waarin de pilot verkeerd, kan teruggevallen worden op een traditioneel bestemmingsplan of bepaalde modules alsnog wel of niet in het omgevingsplan worden opgenomen. Als het draagvlak straks volledig weg blijkt te zijn, dan kun je alsnog een traditioneel plan gaan maken. Je hebt bij alle terugvalopties wellicht wel te maken met gedane investeringen.

Communicatie

Het omschakelen van het bestemmingsplan naar een pilot-omgevingsplan heeft voor veel mensen uiteindelijk gevolgen. Niet in hun recht, maar wel in kennis, processen en straks ook vergunningverlening. Het is voor veel mensen iets nieuws. Omdat dit in 2018 toch van toepassing zal zijn, moet iedereen er uiteindelijk toch aan geloven. Het is echter wel van belang om betrokken partijen in het proces van het bestemmingsplan en uiteindelijk de belanghebbende burgers, bedrijven en ook adviesbureaus hierin mee te nemen.

Deze taak ligt bij de stuurgroep voor het bestemmingsplan buitengebied.

Uitvoering en evaluatie

De gemeente moet als eerste een pilotstatus aanvragen bij het Ministerie van I&M op grond van de Crisis- en Herstelwet. Dit moet voor 1 maart 2015 gebeuren om eind 2015 in werking te hebben. Vanaf dat moment kan de gemeente pas formele besluiten nemen (dus: het ontwerp van het plan publiceren).

Voorstel

Wij stellen uw raad voor om in te stemmen met het opstarten van een pilot-omgevingsplan ter vervanging van het beoogde bestemmingsplan Buitengebied 2016, uitgaande van opname in het omgevingsplan van de thematische modules zoals vernoemd in het kader op pagina 4 van dit voorstel.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel
De secretaris   de burgemeester

J.G. Marcic

P.M.J.H. Bos

Bijlagen ter inzage:

1. Memo "*Afwegingsnotitie bestemmingsplan of omgevingsplan Buitengebied Boekel*", Rho Adviseurs voor Leefruimte, d.d. 7 januari 2015;

Bijlagen die zijn bijgevoegd:

2. Afwegingsaspecten Bestemmingsplan vs pilot-omgevingsplan;
3. omgevingsplan in een notendop;

Bijlage 2. Afwegingsaspecten Bestemmingsplan vs pilot-omgevingsplan

Bestemmingsplan vs omgevingsplan		BP/OP
1. Financieel		
o Kosten	Projectkosten voor BP: €150.000. Bij een OP zal dit ca +20% kosten + €5.000 digitalisering meer vragen → €185.000. Rho en I&M nemen deel van andere kosten en inzet voor rekening.	BP
o Lange termijn	Na 2018 moet omgeschakeld worden → kosten komen later alsnog. Ondertussen maak je wel kosten voor traditionele plannen en beleid. Het modulair herzien en invoegen is de komende jaren altijd goedkoper.	OP
o Sectorale kosten	Sectoraal beleid en regels blijven bij een BP. Afstemming tussen regels blijft dus ook → kost extra geld. De pilot nu laat deel sectoraal beleid in stand (komgebied + niet opgenomen modules). Opgenomen modules zijn wel actueel en straks goedkoper te herzien.	OP
2. Capaciteit gemeente		
o Inhoud	Projectraming voor BP: 1.022 uren. Bij een OP zal dit ca + 20% uren over een langere looptijd worden. Lijkt binnen de organisatie behapbaar	BP / OP
o Juridisch	Het BP zal cf projectplan verlopen. Juridische kennis wordt vooral ingehuurd. Bij een OP zal juridische kennis vooral van Rho en I&M komen. Hierin is ondersteuning toegezegd. Geen impact op gemeente	BP / OP
o Uitvoering na plan	Het BP gaat cf de traditionele wetgeving → dagelijkse werkzaamheden van huidige organisatie. Bij een OP zal de organisatie eerder om moeten schakelen dan 2018. Maar het moet toch bij de nieuwe Omgevingswet (uitstel van executie). Voordeel is dat we met beperkt aantal modules kunnen leren als we nu omschakelen. Na 2018 volgen alle aspecten.	OP
3. Procedure		
o Van het plan	Beide plannen vallen onder de Wro-procedure. Geen verschil.	BP / OP
o Communicatie	BP zal cf projectplan verlopen. Bij schakelen naar een OP moet extra geïnvesteerd worden in informeren van belanghebbenden en overleg met betrokken partijen.	BP
o Juridisch	BP zal cf projectplan verlopen. ‘Groene partijen’ zullen gezondheid en zorgvuldige veehouderij inbrengen i.r.t. tot plan-MER. Gemeente moet maatregelen verantwoorden. Weinig juridische ‘speelruimte’. Bij een OP zal de pilotstatus ter discussie worden gesteld. Vooral “het uitzetten van de juiste wetten” via de Chw is van belang. I&M heeft hier belangrijke rol in. Omgevingswet beoogt meer ‘speelruimte’ te bieden.	BP / OP
o Gedragenheid	In het BP zal m.n. het veehouderijbeleid tot draagvlak of discussie leiden. Niet alles is in het plan te regelen, wat wel verondersteld wordt door partijen. Dit schaadt het draagvlak. In een OP kun je meer actuele thema’s ook regelen. Dit verhoogt het draagvlak, echter zal bij de agrarische sector wellicht tot argwaan leiden → heldere communicatie nodig.	BP
4. Mogelijkheden		
o Flexibiliteit	In het BP kunnen afwijkingen en wijziging worden opgenomen. Hiervoor moeten “meetbare voorwaarden” worden geformuleerd: kwantitatieve regels. Dit beperkt de opties en afwegingen. In het OP kun je ook “ja, mist...” bepalingen en kwalitatieve regels opnemen. Dit vergroot de flexibiliteit enorm en sluit ook aan bij Vitaal Buitengebied.	OP
o Controle en handhaving	Handhaven van het BP loopt soms tegen strijdigheden aan. Regels verbieden iets, maar andere regels staan het juist toe. Handhaven is dan erg moeilijk. Situaties uit het verleden zijn soms niet meer te handhaven, maar ook niet te legaliseren. Er blijft rechtsonzekerheid. Het OP maakt dit niet anders. Door de minder strikte regels wordt handhaving ook meer interpreteren. Hier moet anders mee omgegaan worden. Door de integrale toetsing zou op termijn minder handhavend opgetreden hoeven worden. “Meetbare voorwaarden” bevorderen wel de controle en handhaving.	BP
o Integrale toetsing	Het BP mag toetsen op planologisch relevante aspecten, die niet in andere wetten zijn geregeld: het gaat om een “goede ruimtelijke ordening”. In het OP gaat het om een “goede leefomgeving”. Dit is veel breder. Onder de Omgevingswet bevat het plan ook regels voor bijvoorbeeld het milieu en	OP

Bijlage 2. Afwegingsaspecten Bestemmingsplan vs pilot-omgevingsplan

o	Delegatie	<p>natuur. De integraliteit van plan en toetsing wordt groter.</p> <p>De Wro bepaalt wat je mag delegeren aan B&W. Dit is voorgeschreven. De uitvoering kan verder gedelegeerd en/of gemandateerd worden. In het OP is de gemeente veel meer vrij in het delegeren van bevoegdheden naar B&W. Dit versnelt procedures en verlaagt kosten voor gemeente en burger.</p>	OP
5. Effect			
o	Instrumentarium	<p>Het BP kan als instrument niet voorzien in alle maatregelen die de gemeente wenst te nemen voor bepaalde beleidsonderwerpen. Het OP biedt hier meer gelegenheden. Onduidelijk is op dit moment welk uitvoeringsinstrumentarium er straks aan het OP gekoppeld is. Nu heeft de gemeente vanuit de Wro bepaalde bekende instrumenten om alsnog iets te doen als er afwijkingen zijn. Dit beoogt de Omgevingswet ook, maar de instrumenten zijn onduidelijk.</p>	BP / OP
o	Bereiken doelen	<p>Boekel werkt aan het Boekels model: doelen bereiken door regie te voeren en alleen regelen wat we moeten regelen. Het OP sluit hier veel meer bij aan. In die zin is het BP een achterhaald instrument, gebaseerd op rechtszekerheid. De stip aan de horizon kan via meerdere wegen worden bereikt. Het OP laat die weg veel meer open dan het BP. Die schrijft de weg nagenoeg voor. Dit beperkt het veld om die stip aan de horizon te bereiken.</p>	OP
o	Werkingsduur	<p>Het BP is 10 jaar geldig. Echter, naar verwachting zal de Omgevingswet eerder ingrijpen en moet er voortijdig een volwaardig OP gemaakt worden. Dit OP wordt dan oneindig geldig en kan modulair worden aangepast. Er komt een hoop werk ineens op de gemeente af als de Omgevingswet in werking treedt. Met een pilot-OP voor het buitengebied komt er al een gedeeltelijk oneindig plan. De gemeente kan vervolgens stap voor stap modules toevoegen en leren. Uiteindelijk zal er op dezelfde datum een volwaardig OP moeten zijn. Het BP is in die zin een extra tussenstap</p>	OP
6. Overige			
o	Deregulering	<p>Het BP dereguleert verder niet veel. In het nieuwe BP zullen niet gebruikte regels uit het oude BP vervallen. Regels uit ander beleid of instrumenten blijven hetzelfde. Het OP biedt meer kansen op dubbele en strijdige regels te voorkomen en ook regels af te schaffen.</p>	OP
o	Nieuwe wet	<p>Omgevingswet komt er aan. Een nieuw BP is op korte termijn een eindig instrument. Door de kortere werkingsduur ook relatief duur. Nu biedt een pilot OP kansen om te oefenen en tegelijk zaken te regelen die we wensen. Na 2018 zal bij het eerste OP alles ineens opgenomen moeten worden. Dat is een enorme klus.</p>	OP
o	Boekels Model	<p>Het BP is een oud instrument met voorgeschreven verplichtingen en mogelijkheden. Herzien is lastig en tijdrovend. Het gehele plan staat opnieuw ter discussie. Ook regels die al 30 jaar hetzelfde zijn. Alleen een "goede ruimtelijke ordening" mag erin geregeld worden. Dit past slecht in het Boekels model. Het OP biedt hiertoe juist kansen. Het is een zich ontwikkelend instrument dat modulair aangepast en verbeterd kan worden.</p>	OP
o	Organisatie	<p>Het BP kan binnen de huidige organisatie goed opgesteld en uitgevoerd worden. Samen met de bureaus die daarvoor gewoonlijk worden ingehuurd. Bij een OP zal de organisatie ook anders moeten gaan werken. Gedurende de pilot-periode zal er ook een twee-wegen-leer moeten zijn. Een deel van de gemeente werkt via het OP, een deel nog altijd met het oude BP (komgebieden). Ook blijven voor die andere gebieden bepaalde aspecten onder de huidige regels vallen. Dit belast de organisatie enerzijds, maar geeft ook de mogelijkheid om geleidelijk aan in de Omgevingswet te groeien. Na de invoering van deze wet komen alle gemeenten toch in zo'n twee-wegen-leer terecht. Dit is niet te vermijden. Het moment waarop verschuift nu naar voren.</p>	BP / OP

In de laatste kolom (BO/OP) is aangegeven welke van de twee opties de voorkeur zou verdienen betreffende het aangegeven aspect.

BP	Voorkeur voor traditioneel bestemmingsplan	4x
BP / OP	Geen voorkeur tussen traditioneel bestemmingsplan en pilot-omgevingsplan	6x
OP	Voorkeur voor pilot-omgevingsplan	11x

Bijlage 3. omgevingsplan in een notendop

Vooruitlopen op de Omgevingswet

- ❖ **Omgevingswet – stand van zaken**
  - Wetsvoorstel ligt nu bij de Tweede Kamer
  - Daarna naar de Eerste Kamer
  - Tot slot implementatie / invoering
  - Wettteksten in concept klaar: advies betrokken partijen is binnen en verwerkt
  - Inwerkingtreding 2018
- ❖ **omgevingsplan**
  - Op basis van huidige wetsvoorstel → Boekel loopt voorop en fungeert als (buitengebied) experiment
  - Mogelijk bijstelling vereist gedurende traject van Omgevingswet
- ❖ **via de Crisis- en Herstelwet**
  - Pilotstatus maakt vooruitlopen mogelijk
  - Pilot kan voor gewenste onderdelen uit de fysieke leefomgeving
  - 11^e tranche 1-3-2015 indienen → oktober 2015 in werking waarschijnlijk

Het omgevingsplan

- ❖ **Wat is een omgevingsplan?**
  - Gebieddekkende, integrale regeling waarin alle regels over de fysieke leefomgeving staan
  - Pilotstatus verplicht niet tot alle regels voor fysieke leefomgeving → oefenen met de gewenste onderdelen
- ❖ **Verhoudingen andere instrumenten**
  - Omgevingsvisie staat boven het omgevingsplan (= structuurvisie / strategische visie / andere beleidsvisies in de fysieke leefomgeving)
  - omgevingsplan (= alle regels en verordeningen voor de fysieke leefomgeving)
  - Omgevingsvergunning (= bouwvergunning, milieuvergunning, kapvergunning, terrasvergunning, parkeervergunning, etc)

omgevingsplan vs Bestemmingsplan

- ❖ **Wat is fysieke leefomgeving?**
  - De ruimte waarin we wonen, werken en recreëren in al z'n facetten.
- ❖ **Wat is / was een goede ruimtelijke ordening**
  - Veel beperkter: alleen afstemming van functies en activiteiten in de omgeving. Relevante aspecten in wet en jurisprudentie bepaald
- ❖ **Verskil met bestemmingsplan:**
  - Meer regelingen en meer informatie in één plan
  - Integrale regeling, bestrijkt de gehele leefomgeving
  - Geeft regelingen in onderlinge samenhang weer
- ❖ Bestemmingsplan: doel = “een goede ruimtelijke ordening”
- ❖ omgevingsplan: doel = “een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit”

Bijlage 3. omgevingsplan in een notendop

Mogelijke onderdelen / modules

❖ **Beleidsregels**

- *Beleidsregels bouwhoogte*
- *Beleidsregels duurzaamheid*
- *Beleidsregels milieu*
- *Et cetera*

❖ **Algemene regels**

- *Begripsbepalingen*
- *Wijze van meten*

❖ **Locatieontwikkelingsregels functie**

- *Algemeen (bestaand regeling)*
- *Algemeen (BAG regeling)*
- *Agrarisch*
- *Bedrijf*
- *Bedrijventerrein*
- *Bos*
- *Centrum*
- *Cultuur en ontspanning*
- *Detailhandel*
- *Dienstverlening*
- *Gemengd*
- *Groen*
- *Horeca*
- *Kantoor*
- *Maatschappelijk*
- *Natuur*
- *Ondergrondse energievoorziening*
- *Organische planologie*
- *Recreatie*
- *Sport*
- *Tuin*
- *Verkeer*
- *Water*
- *Waterkering*
- *Wonen*
- *Woongebied (nieuw)*

❖ **Locatieontwikkelingsregels bouwen**

- *Locatieontwikkelingsregels bouwen*
- *Locatieontwikkelingsregels bouwen aanvullend (facultatief)*
- *Locatieontwikkelingsregels et cetera*

❖ **Milieu**

- *Geluid festiviteiten*

❖ **Groen**

- *Houtopstanden**

❖ **Vuilnis en afval**

- *Afval*

❖ **Wegen en parkeren**

- *Parkeren (beleidsregels)*
- *Parkeren (parkeernormen in locatieontwikkelingsregels)*

Bijlage 3. omgevingsplan in een notendop

(vervolg)

- ❖ **Openbare ruimte**
  - *Evenementen**
- ❖ **Reclame**
  - *Reclame**
- ❖ **Cultureel erfgoed**
  - *Beschermd stads- of dorpsgezicht*
  - *Gemeentelijk monument*
  - *Karakteristieke gebouwen*
  - *Archeologie*
- ❖ **Externe veiligheid**
  - *Gasleiding*
  - *Veiligheidszone externe veiligheid*
- ❖ **Exploitatieregels**
  - *Exploitatieregels*
- ❖ **Delegatie**
  - *Delegatie 1*
  - *Delegatie 2*
  - *Et cetera*
- ❖ **Modernisering**
  - *Modernisering*
- ❖ **Gelijkwaardigheid**
  - *Gelijkwaardigheid 1*
  - *Gelijkwaardigheid 2*
  - *Et cetera*
- ❖ **Maatwerkvoorschriften**
  - *Maatwerkvoorschriften 1*
  - *Maatwerkvoorschriften 2*
  - *Et cetera*
- ❖ **Gebiedsontwikkeling**
  - *Gebiedsontwikkeling*
- ❖ **Omgevingsnormen**
  - *Geurhinder veehouderijen*
  - *Lichthinder sportvoorzieningen*
  - *Fijn stof*
  - *Et cetera*
- ❖ **Verbeelding**
  - *Zoals een bestemmingsplan, maar dan met veel meer verschillende "lagen" op basis van een geografische ligging. Door klikken zie je welke regels van toepassing zijn.*

Deze lijst is niet uitputtend en/of bindend en dient slechts ter illustratie van de aspecten die je mogelijk in een omgevingsplan zou kunnen opnemen. De Omgevingswet zal uiteindelijk bepalen welke aspecten (modules) verplicht dan wel optioneel zijn in een omgevingsplan en ook wanneer dat geregeld moet zijn.